

РАДА

газета політична, економічна і літературна
ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ
Рік четвертий.

Адреса редакції і контори:
у Києві, Велика Підвальна вул. д. 6,
біля Золотих воріт.
Телефон редакції 1458.
Телефон друкарні 1069.
Умови передплати на р. 1909.

на рік	на 6 міс.	на 3 міс.	на 1 міс.	на рік	на 6 міс.	на 3 міс.	на 1 міс.
вперед	вперед	вперед	вперед	вперед	вперед	вперед	вперед
5.70	3.20	1.75	0.75	5.70	3.20	1.75	0.75

Перша на рік можна виплачувати частками: в 2 строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб., в 3 стр.: на 1 янв. 2 карб., на 1 мар. 2 карб. і на 1 май 2 к., або по 1 карб. на протязі перш. трьох місяців.
За границю: на рік 11 карб., на шістьох 6 карб. 50 к., на 3 міс. 2 карб. 75 к., на 1 міс. 1 карб.
ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ З 1-ГО ЧИСЛА КОЖНОГО МІСЯЦЯ.
За зміну адреси 30 коп.
(Прв зміні неодмінно прикладати стару адресу).

Автори рукописів повинні подавати своїм привіле і адресу, Редакція може скорочувати і змінити статі; більш статі, до друку негодні, переходять в редакції 3 місяці і висилаються авторам їх коштом, а дрібні замітки і дописи одразу знищуються. Рукописи, на яких не зазначені умови друку, вважаються безплатними.
3 приседу надісланих до газети віршів редакція не листується.
Простяга авторів додержавної правописмо „Ради“.
Умови друкування оповістей:
За рядок петиції попереднього тексту або за його місце платиться за перший раз 40 коп., а далі по 20 коп.
За рядок петиції після тексту: за перший раз 20 к., за другий—10 к. Хто шукає заробітку, платить за оповістку в 3 рядки 10 к. за раз.

„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ-РУСИ“ М. АРКАСА

на веленому папері, багато ілюстрована (210 малюнків, портретів, 9 карт у фарбах, 4 родоводи), в розкішній оправі з англійського коленкору, що коштувала з оправою і пересилкою в окремому про- висилається додатком до „Ради“ передплатникам, що випла- 4 р. 75 коп., тили цілорічну передплату 1909 року (6 руб.), ЗА ДОПЛАТУ 2 р., дажу 3 руб. Опріч того передплатника „Ради“, що вже одержали по одному примірникові додатка, ДОКИ ВИСТАРЧИТЬ ЗАПАС РЕДАКЦІИ, можуть замовляти.

Додаткові примірники по 3 руб.

Д-р Черняк В. Житомир, 16. Прийом 9-12 та 5-8 жінок 1-2. Праці (сф.), вел., мочепол. (спец. гоїл. звужен), поа. розст. Усі спец. методи гоїл. Є діжка в окр. помешк. міс.-322-210

До відомости передплатників, що звертаються до контори „Ради“ з дорученнями в справі висилки всіляких книжок: З ураху на те, що зараз, перед новим передплатним роком Контора обтяжена справою по організації передплати 1910 р., Контора не бере на себе відповідальності за власне виконання висшегаданих доручень.

Треба учителя в село—готовить триох за двукласну городську школу. Мотовилова, хутір Спорець, Потребительське т-во, Н. О. 5-1244-5

Як уложаться національні відносини в австрійській державі серед тих змінених обставин парламентського життя, сказати трудно, хоч неможливо мати оптимістичних надій. Змінений регулямін унеможливив обструкцію національних представитв в обороні перед національним поневоленням, але не унеможливив національного поневолення. І на далі остаеться поділ народів держави на пануючі і поневолені, тільки у поневоленних відборно той спосіб оборони, яким являлася обструкція в парламенті.

В цих змінених обставинах парламентського життя український клуб матиме ще труднішу задачу ніж досі. Стати частиною парламентської більшости йому неможливо і через те, що та більшость по своїй соціально-політичній програмі буде консервативно-клерикальна, і крім цієї загальної причини також через те, що до неї належатиме польське коло, яке певно не згодиться сповнити домагання українського народу, так що належання до більшости спільно з поляками означувало б хіба згоду на польське панування над українським народом. Але й союз з партіями меншости не дасть нічого певного, бо—як учить дотеперішній досвід—в рішеннячі моменти союзники українських послів волять покинути їх, щоб дістати згоду поляків на свої домагання, ніж домагатися сповнення домагань українців і через те мати проти своїх домагань польське коло.

І коли український клуб не захоче піти на хистку дорогу дрібних торгів, то мабуть доведеться йому на довгі роки зайняти становище непримиримої опозиції, користуючися парламентом тільки як трибуною для розкриття поневолення українського народу. Очевидно, таке становище важке, бо не віщує в найближчій будучности ніяких реальних користей, але не безнадійне. Бо коли міродатні круги бачитимуть, що в українським народі міцно вкоринився дух непримиримости супроти тих, що видають його на поталу польському пануванню, то в кінці таки переконаються, що це хіба державна політика, мати проти себе цілий народ держави, до того народ, що займає по величчю четверте місце в державі і живе на границі держави.

Бажаємо ж українському клубові в австрійському парламенті серед змінених обставин витрвалости в принципіальній політиці непримиримости супроти ворожих українському народові міродатних сил в краю і державі, а певне прийде час, що „й на нашій вулиці настане свято“.

До фінляндських справ.

Фінляндія, що дістала буда р. 1905 більш-менш широку автономію зо вселюдним виборчим правом, знов опинилась на роздоріжжі.
Читачі наші знають, на якому ґрунті були останніми часами непорозуміння між Фінляндією та центральними органами. Щоб порішити ніби оці непорозуміння, організовано було мішану російсько-фінляндську комісію, яка саме цими днями скінчила свою працю. Склад комісії з російського боку наперед визначив ту політику, яку в урядових кругах вважають тепер за найкращу що-до Фінляндії. Дейтрих та інші члени-росіяне виразно стали на ґрунт обмеження автономних прав Фінляндії і, певна річ, ні до чого були ті доводи, що робили фінляндці. Росіяне твердо стояли на одному пункті, що з Фінляндії тільки російська провінція, якій даровано місцеве самоврядування, і об цю позицію розбили бажання фінляндців оборонити свою автономію. Очевидно, праця комісії зробиться підставою для практичних заходів в самому найближчому часі.

Політика до недержавних народів за останній час повна прикладів того, як розуміють тепер у Росії єднання і яким шляхом до його йдуть. Фінляндські справи дають тільки ще один—правда, найвиразніший—приклад згаданой політики. Її основою служить тенденція повного асимілювання однією національністю усіх інших. Дуже проста вона своєю майже зоологічною ширістю й не нова, бо сотні дт провадяться мало не по всьому світі, і хоч ніде ще не доказала свого, ні однієї культурної національності не доведла до загибну, але все-таки не трапляється надіє це зробити.

Треба сподіватися, що й цим разом наслідки будуть такі самі.

ТЕАТР б. Т-ва ГРАМОТНОСТИ.

Україн. група під орудою **Янколи Садовського**, ком. на 4 д. Левинського і Старицького в антрактах гра- виставлено буде: **За двома зайцями**, ком. на 3 д. Писа- тиме власний оркестр. АНОНС: Завтра, 13-го дек., Ранком вист. буде: НЕЩАСНЕ КО- ХАННІ. Вечером вист. буде: ГАНДЗЯ. У понеділок, 14-го дек., по ніч. від 10 к. до 1 р. 20 к. вист. буде: ЦИГАНКА АЗА. Початок о 8 год. веч. Ціна місця звичайна. Відповід. режіе. **М. Садовський**. 1003-69

Театр „СОЛОВЦОВ“ **І. Е. Дуван-Торцова**. Сьогодні, 12-го, в 20-й **„Эльга“** на 7 **Золотая Ева**, ком. на 3 д. Писа- раз з повн. нов. обст. **„Эльга“**, карт. **„Золотая Ева“**, поставл. **Н. А. По- новим**. Початок о 8 год. веч. Ціна місця звичайні. Квитки продаються. **„Эльга“**, 13-го, дві вист.: ранк. по значч. зменш. ців. спектак. лекція, Лектор проф. **В. Н. Перетц**, **ДОХОДНОЕ МЪСТО**, на 5 д. Вечером бенефіс **А. А. Пасхалової**, „ЗВЕЗДА“, на 4 д. **Полоз**, 14-го, анталюдоступи. вист. в 5-й раз при повн. нов. обставині „ГРОЗА“, на 5 д. **Нові лікар**, худож. **В. К. Календи**. вист., 15-го і середа, 16-го, перші вистави сенсаційн. п'єси **Л. Андреева „АНАТЭМА“**, на 5 д. **П'яти**, 18-го, для підв. газ. **„Новес Вѣсти“** ціл зменш., в 4-й раз **„ЛЮБИМЦА СЛАВЫ“**, ком. на 5 д. **Скриба**. Гот. до вист. **„АВИАННА ЛИЗИСТРАТА“**, ком. Аристофана.

Театр „СОЛОВЦОВ“.

Дирекція **І. Е. Дуван-Торцова**. У вист., 15-го і в середу, 16-го декабрі, перші вистави сенсаційної п'єси **Л. Андреева**

„АНАТЭМА“

на 5 д. Велі декорації худож. **М. М. Ограновича**, **І. В. Жураковського** та **І. Т. Фрейліб**. Нова обстановка власн. майстерні. Музика-пролог, написана **Наратигимом**, єврейські мелодії, аранж. **жир. М. І. Черняховським**. Постановка **Н. С. Савінова**. Ціна бенефісі. Квитки продаються.

Городський театр.

Дирекція **С. В. ВРИКІНА**. Сьогодні, 12-го, **Тангейзеръ**. Бер. уч. **Валіцька**, **Воронець**, **Яковлева**, **д.д. Каржевіч**, **Гаєризов**. Валет під орудою **І. Залевського**. Початок о 7½ год. веч. Завтра, 13-го, дві вист.: ранк. позак-кост. цінам **„РУСЛАНЪ І ЛЮДИЛА“**, вечер. **„НАМОРРА“**. В понед., 14-го, 7-ма заг.-доступна вист. по зменш. ців. **„ЕВГЕНІИ ОНЪГІНЪ“**. Вист., 15-го, **„ВЕРТЕРЪ“**. в середу, 16-го, на поближення кошту Т-ва **Скорой Медичи** запомага в г. Києві **„ДУБРОВСКИИ“**. Гот. до вист. в 1-й раз оп. **„ЗИГФРИД“** (2-й день „Кольца Нибелунговъ“) музичн. др. на 3 д. **Р. Вагнера**. Квитки на всі вист. прод. в касі театру цілва від 10—2-х г.; дв. та від 5 г. до кінця вистави.

Товариство „Просвіта“.

Засноване в пам'ять **Тараса Шевченка**. У лекційному залі **Городського Народного Дому** (Колішнього Т-ва Грамотности, Троїцька площа). Сьогодні, 12-го грудня (декабрі)

ВІДБУ- ДЕТЬСЯ **НАРОДНЯ ЛЕКЦІЯ** УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ:

„УКРАЇНСЬКІ РІЗДВЯНІ КОЛЯДКИ“

Походження різдвяних колядок та єдність їх з грецькими Календами. Веснянки. Легендарні колядки. Колядки, взяті з джерел стародавнього шовства. Відносини їх до різдвяних пісень. Мова колядок. Народні та літературні елементи колядок. Поетична та моральна значіння колядок.

Читатиме **О. П. ЮСАЧ**. Після лекції ХОР Т-ва „ПРОСВІТА“ виконає декілька народних українських колядок. Початок лекції у 5 год. веч.

Перші шість рядів за плату: (1 ряд—25 коп.; 2—15 коп.; 3 і 4—10 коп.; 5 і 6—5 к.) Останні 14 рядів (200 номерів) без плати. Платні і безплатні білети видаватимуться слухачам за годину перед початком лекції. На лекції продаватимуться видання Т-ва „Просвіта“.

ВІСТАВКА АКАВРЕЛІВ Альберта Бехуа

відчиняється цими днями в **Городському Музеї**. 0-1261-1

БІБЛІОТЕКА Товариства „ПРОСВІТА“

до свят буде одчинена щодня од 5-ої до 7-ої. 00-1260-1

Новий регулямін австрійського парламенту.

Австрійський імператор санкціонував уже закон про зміну регуляміну палати послів, ухвалений палатою послів в суботу минулого, а палатою панів у понеділок цього тижня,—і на протязі цілого року в австрійському парламенті обов'язуватиме новий регулямін. Головна риса нового регуляміну та, що він велику, майже абсолютну владсть дає в руки президіі палати. Президент має право призначати відчитування інтерпелляцій, внесені і таких інших „впливів“, а також дебати над наглими внесеннями на початку або на кінці засідання; так само залежить од його волі, чи при формальних справах допустити на бажання посла помінене голосування чи ні.

Всі ці постанови мають на меті зробити неможливим гальмування наряд над нормальним деанним порядком. До цього часу можна було поставити скільки наглих внесенень і наради вже припинялися, бо дебати над наглими внесеннями мусіли початися перед всіми іншими пунктами денного порядку. Тепер таке спинення наряд вже неможливе, бо президент матиме право відкласти дебати над наглими внесеннями на кінець засідання.

Австрійський парламент вже ж давно займається справою зміни регуляміну, але ця справа не вишла ще по-за наради комісії. Оттому-то теперішні зміни заведено тільки на один рік і не в формі конкретних постанов, а в формі розширення власті президіі,—в надії, що через рік парламент ухвалить уже назавжди новий регулямін. Результати зміни регуляміну такі, що тепер готова повстати в австрійському парламенті нова більшість, зложена з християнсько-соціальних німців, польського кола, славянської унії, романської унії і скількох дрібніших груп, як, прим., буковинсько-українські посли. За те поступові німці, які досі разом з християнсько-соціальними німцями творили спільну національну організацію, невдоволені зміною регуляміну, перейдуть до опозиції.

Коли б так сталося, то чехи могли б бути вдволені з наслідків свого наглого внесення в справі зміни регуляміну. Бо метою чехів було розбити національну єдність німецьких партій,—які разом з польським колом творили протиславянську більшість, і стали одною з партій більшости, значить, здобути участь в правліню. Розбити національну єдність німецьких партій уже вдалося. Чи вдасться також скласти бажану чехами більшість, покаже найближча будучність.

Через унеможливлення обструкції трять своє дотеперішнє значіння менші парламентські групи, які тільки тим і могли примусити правительство і партіі більшости поставитися серйозно до їх домагань, що вибравши час, коли правлітвству була як найбільше потрібна позитивна праця парламента, спиновали ту працю при помочі наглих внесенень.

До таких груп належить і галицько-український клуб. Хоч він являється представником четвертого з ряду до величчии народу австрійської держави, та через виключні постанови виборчого закону для Галичини, є він тільки незначною парламентською групою, засуноюю на безсилність серед великих парламентських партій. Досі він хоч обструкцією пригадати правлітвству і партіям більшости домагання українського народу,—хоч, що правда, він майже не користувався цим способом парламентської боротьби,—тепер обструкція для нього неможлива.

І на найближчий рік—а мабуть також і на далі, бо реформа регуляміну, над якою працює парламентська комісія, певно також унеможливить обструкцію дрібних груп—лишаються галицько-українському клубові тільки два шляхи: або увійти в союз з партіями, близькими йому по програмі і готовими підперти домагання українського народу і як часть того союзу старатися здобути в парламенті таке значіння, щоб довести до сповнення домагань свого народу, або, коли виявиться, що таких надійних союзників нема, користуватися парламентом тільки як трибуною для розкриття перед широким світом поневолення українського народу.

ВЖЕ ПРОДАЄТЬСЯ
одривний календарь
„ЧАС“
НА РІК 1910-й.
Ціна 50 коп. і 75 коп.
Склад видання: у Києві, в Українській Книгарні **Л. Н. Вістника**, **В. Володимирська**, 28. Також можна купувати по всіх кращих книгарнях на Україні. 00-1230-3

В. ВИННИЧЕНКО.
„Третя книжка оповіданнів“
тільки що вийшла з друку і постуила в продаж в кращі книгарні Києва, Полтави, Харькова і др. міст.
ЗМІСТ КНИЖКИ: I. Момент. II. Глуз. III. Рабніи справжнього, IV. Записна книжка, V. Купля, VI. Кумедія з Костом, VII. Щось більше за нас, VIII. Зіна.
Стор. 188. СКЛАДИ ВИДАВАННЯ: „Українська Книгарня“ Безан., 8. Книгарня „Л. Н. В.“ В. Володимир, 42.
ЦІНА 80 КОП. ☆ ☆ В КИЇВІ. ☆ ☆

Перше взаємне товариство Страхування життя
Взаємність товариства забезпечує найменші вкладки і найбільш користні умови страхування. Страхування загальноприступне. Приймається страхування капіталу од 100 карб. і виплачуються премії щомісяця.
Записування в дійсні члени товариства з метою забезпечити сем'ю, себе на старість і капіталу для дітей—приймається в Управлінні Київського округу товариства.
Прорізна № 12, телеф. 1898. гд.-643-48

Кредитові товариства й продаж селянського хліба.

У Херсонщині тепер уже є коло 200 кредитових товариств. Стоятъ ці товариства під доглядом 4-х одділів державного банку: Херсонського, Одеського, Миколаївського й Єлисаветградського.

Діяльність кредитових товариств виявляється в тім, що вони постачають людності оборотні кошти. Але опріч того кредитові товариства миколаївського району беруть на себе ще й посередницькі операції, себ-то вони допомагають своїм членам вигідніше продати деякі продукти свого господарства, а також постачають їм де-що з потрібних у господарстві продуктів.

Кошти для своїх хлібних операцій товариства взяли в приватних банках за 9 проц., з сьобязком приставити банкові на умовлений час певну кількість хліба по біржовій ціні.

Заслуга товариства полягає, звичайно, не в тім, що вони спромоглися вивезти на ринок ту чи іншу кількість хліба, а в тім, як вплинули на ринок і на ціни виступ товариств у ролі скупщиків хліба. Вплив цей, як тепер виявилось, був цілком благотворний.

Сами кредитові товариства на своїх хлібних операціях майже нічого не заробили, бо ціни з початку хлібної кампанії стояли невисокі.

Участь кредитових товариств у сьогорішній хлібній кампанії неможна назвати інакше, як першою спробою, але спробою цілком вдалою.

ПО УКРАЇНІ. У КИЇВІ.

Старшина українського клубу нагадає д.д. членам клубу, що на підставі статуту клубу ті члени, що не заплатять членської вкладки до початку нового року, вважаються уже не членами, і можуть вступити знов у клуб не інакше, як після нової балотировки.

Про археологічний інститут в Києві. Археологічні здобутки на території Києва і Київщини за останні роки породили велику цікавість серед місцевої людності до археології.

Товариства і спілки. На засіданні губернского присутствія в справах товариств і спілок, яке відбулося 10 декабря, затвержено статуті таких товариств: 1) київської єврейської громадської бібліотеки імені І. І. Бродського; 2) київського товариства власників квартир; 3) товариства хутора „Трєвє“; 4) товариства допомоги ученицям приватної гімназії А. В. Левицької в Умані; 5) єврейсько-добродійного товариства в Чигирині; 6) товариства допомоги убогим євреям м. Златополя; 7) товариства допомоги убогим ученицям уманської жіночої міністерської гімназії; 8) чигиринського громадського зібрання; 9) зібрання влас-

ників будинків подольської частини і 10) товариства прихильників соціальних наук. Не затвержено статуті: 1) товариства росповсюдження правдивих відомостей про єврейство і 2) товариство допомоги убогим євреям с. Россави. Не розглянуто статут сьмільянского католицького добродійного товариства. Змінені статуті: 1) київського атлетичного і гімнастичного товариства; 2) київського товариства умілості і літератури і 3) черкаського товариства взаємної допомоги на випадок смерті. Окреме присутствіє про товариства і спілки затвердило статут товариства негайної допомоги учням вищих київських шкіл і скасувало київський спортивний клуб.

Народний концерт і спектакль. 13 декабря, вранці, в театрі Крамського відбувся XIII народний концерт товариства росповсюдження освіти серед народу; в концерті беруть участь артисти опери і драми. Того ж таки дня вранці відбувся в театрі „Соловцов“ вистава драми Островського „Доходное мѣсто“, на якій 500 місць призначено для робітників.

Літературна бесіда. Сььогодні в помешканні громадського зібрання відбулася бесіда про альманах „Смерть“.

Вечір Юлія Словацького. Сььогодні в клубі „Огниво“ відбувся літературно-вокальний вечір, присвячений пам'яті Юлія Словацького. Програма вчора така: 1) „Вступне слово“ Памковського; 2) „На століття народження Словацького“ вірші Лігоцького прочитав Станевський; 3) Відомостія Словацького до вимог реального і ідеального життя, реферат Мостовського; 4) декламація Кюотте; 5) уривки з драми Словацького „Мазепа“ виконали Леоневська, Домбровський, Войцеховський і Ветхер; 6) „Пісня про Словацького“, музика Доброжинського на слова Масевича, виконав Орешков; 7) Декламація—Соколовської і 8) Апофеоз.

Смертна кара. Вчора о 12 годині вночі на Лисій горі виконано смертний присуд над Глебовським.

В справі гімназії Петра прибув до Києва товариш міністра народної освіти М. Георгієвський з чиновником Полозовим. Вчора разом з почитаемим київської шкільної округи Зіновим оглядав він гімназію: жіночу міністерську, і та її хлопчаті. Товариш міністра пробуде в Києві до понеділка.

Участь волоньського земства в переселенській справі. На останньому засіданні волоньської землеустроїтельної комісії обговорювали питання про те, щоб прилучити волоньське земство до крайової переселенської організації.

Нове на селі. „Ж. В.“ пише, що вже по де-яких селах Волині почали виводитись „дуччі“ весільця. Молоді, повінчавшись в церкві, йдуть до-дому, без музики, без танців, без гостей і головної, без горілки.

Поділля. Нова коля. Ка. С. В. Кудашев звернувся до п. начальника південно-західного краю з проханням про дозвіл на будівлю нової залізної дороги од Жмеринки до Варшави.

Пенсія с. г. слухачам. При подільському сільсько-господарському товаристві засновано одділ, який буде забезпечувати слухачів в сільських господарствах Поділля пенсіями.

Помежі. За першу половину місяця октябрю сьього року на Поділлі було 58 пожеж, з яких 26 було з підпалу. Збитків в цих пожеж було на 110 рублів. Хліба від зерні та озередка, а також сіна, соломи та кукурязники за цей час згоріло на 40 тисяч рублів.

Ціни на хліб. За останні дні комерція з хлібом була не дуже жавава на Поділлі. Ціни стояли такі: пшениця од 98 коп. до 1 руб. 5 коп., за пуд, жито по 65—79 коп., овес по 52 коп., крапшій по 58 коп. за пуд, ячмінь по 50—58 коп., кукуруза 58—65 коп.

Рабин розсудив. До містечка Совраві селянин вивіз на продаж ковані пилки і там продав його єврей-перекупщиківі. Вей перепродав на олійню. Але, висипаючи зерно, він помітив невеликий вуалик, в якому знайшов 50 карбованців золота. Тим часом жінка селянинава пригадала, що вона сховала свої гроші в те сім'я, що її чоловік позив продавати. Не гаючи часу, біжать вона до міста, але вже пізно: чоловік продав сім'я. Почався серед міста плач, лемент. Пішов селянин до купчика, той не віддав грошей. Розгнівався дядько і каже євреєві: „Ходи до рабина“. Пішли. Розказав селянин, як було діло. Не хоче єврей оддавати 50 карбованців. Тоді рабин розкрив святу книжку—тору і каже євреєві присягнути „під хейрем“, що він не брав селянських грошей. Єврей зміг оддав гроші селянинаві. Подія ця була в м. Савраві тижлів два тому. Оповідаючи про неї, „Подолля“ каже: а щоб було, як би справа пішла в суд? Перше всеого, справа безкоштовно тяглася би в мирового судді, з'явилися всякі свідки, а з ними і видатки, і врешті суддя

прининив би справу „за недоказаністю“.

Арешт багачів. В м. Сенчі дуже багато говорять тепер про арешт місцевих багачів—євреїв: 2 Золотницьких та Служцького. Справа почалась ще торік у ноябрі. Про неї тоді писалось у „Раді“. Згорів тоді при станції Сенча паровий млин (крупорущка). Підпалив його місцевий парубок Тараненко, якого тоді ж таки і піймали. Він розказав, що його на діло підкупив єврей Прилуцький. Обох їх арештували і почалося слідство. Ходила чутка, що Прилуцького договорили підпалити млин Золотницький та Служцький. Ці добродії заарештували крупорущку у самій Сенчі і налагодились полічити добрі барині, але їм на заваді стояв конкурент-крупорущка при ст. Сенча. Як порішили та так і зробили. Тільки і біді, що негаразд кітчика заховавали, а по нічціку та дійшли і до клубочка. Цими днями слідчий потребував на допит у Лохвицю Золотницьких 2-х, Служцьких 2-х, Дашевського та ще других. Після допиту Золотницьких та Служцького додому не пустили.

Українці в Галичині.

Український театр в Галичині. Українська трупа, що зараз перебуває в Бродях, 9 декабря виставляла народні картини на 5 дій з співами і танцями Ал. Мристка „Марійка“; 12 декабря виставлятиме оперету на 3 дії Штрауса „Барон циганів“, 13 декабря—народні картини з співами і танцями Л. Манька „Нещасне кохання“. З Бродів українська трупа виїде до Дрогобича. (Діло).

Цивава судова справа. Львівський суд 5 декабря розглянув справу трьох робітників з Лисинич під Львовом, котрих обвинувачували за те, що знищили польські пам'яткові таблиці на Чортівській скалі. Акт обвинувачення малює справу так: Львівське ремісничє товариство „Gwiazda“ поставило на Чортівській скалі в лисиничьким лісі залізного хреста і каменю плиту на спомин про конституцію 3 мая, а поруч з ними ще металеву плиту на честь польських героїв—Костюшка і Гловачика. Ці таблиці встановлено 30 апріля цього року, а вже 2 мая їх вирвано і знищено; товариство „Gwiazda“, понесло шкоди на 135 корон. Урядове слідство довело, що зробили цю шкочу три парубки з Лисинич: Сенько Ковальчук, Сенько Целяла і Йосип Куркевич.

Пішли вони ще скількома іншими особами на Чортівську скалу відірвавши металеву таблицю від скали і понесли співаючи до Лисинич, де перед школою порозбивали їх на дрібні шматочки. Роблючи це, кричали: „А маєш, Польщо, jezozes nie zginęła“. Вих трьох обвинувачували за публічне насильство. Всі підсудні признавали, що порозбивали таблиці, але казали, що зробили це, п'яними бутьми. Справа не могла, звичайно, скінчитись інакше, як тільки засудом. І справді вих трьох обвинувачених признаво винуватими в публічному насильстві і, зваживши на їх молодий вік і на те, що досі не були караєні, засудили Сеньку Ковальчука на два місяці тяжкої в'язниці з постом до тижня, Сеньку Целялу на три місяці тяжкої в'язниці з постом до тижня і Йосипа Куркевича на три місяці тяжкої в'язниці з постом щотижня; крім того, ухвалено, щоб вони повернули судові втрати та заплатили за шкочу товариству „Gwiazda“. Цікаво ще те, що хоч судова справа показала, що засуджені зробили злочин виключно з власного почину, без сторонньої намови, мотивуючи свій вчинок, між іншим, тим, що ряміаткову таблицю прибили польські патріоти на місце образу Богородиці, але вшепюльки кричать, „що поза самими обвинуваченими музеї бути інші люди, котрі кермували їх рукою“. (Діло).

Економічне життя України.

Вивіз гірничих продуктів з Донецького басейну за перших 10 місяців цього року зменшився на 25,4 мил. пуд., причім величина частини цього зменшення—24,3 мил. пуд. або 95,7 проц.—припаде на мінеральне паливо. Це зменшення з'ясується тим, що південно-східна, рязансько-українська й московсько-казанська залізниці, а також де-які заводи московського й іваніво-вознесенського районів, рівно як і урало-возький завод у Царицині, перейшли з мінерального палива на нафту. Із усіх сортів мінерального палива найменше мав вивіз антрацит (на 0,2 мил. пуд.), хоча в одному московським районі споживання антрациту зменшилось на 5 мил. пуд. Це з'ясується тим, що попит на антрацит зростає в інших районах, особливо в районі Владикавказької залізниці, де антрацит з кожним роком усе успішніше бореться з соломом, кизяком і дровами.

Прибутки підприємств. Товариство південно-російської кам'яновугільної промисловости в Горлівці мало в 1908—9 р. приб. 539 038 карб., дів. 75.000 карб. (6 проц.), осн. кап. 700.000 карб.—Товариство київського водопроводу за 1908 р.: приб. 221.408 карб., осн. кап. 1.800.000 карб.—Т—во Маловісиківської цукроварні в Харківщині за 1908—9 р.: втрати 180.999 карб., осн. кап. 800.000 карб.—Бельгійське анонімне акціонерне товариство Одеського стеаринового заводу за 1908—9 р.: приб. 1.221.392 фр., осн. кап. 2 мил. фр.—Акт. т—во продукції хліборобських машин і технічних виробів „Фільверт і Деліна“ в Києві за 1908—9 р. приб. 57.867 карб., дів. 35.000 карб. (10 проц.), осн. кап. 350.000 карб.—Південно-російське Дніпровське металургічне т—во за 1908—9 р.: приб. 1.116.752 карб., дів. 630.000 карб. (6 проц.), осн. кап. 10.500.000 карб.

Скрута. Кременчуцькі лісопилні заводи, через брак замовлень, працюють тепер тільки в одну зміну й притім не більше 3—4 днів на тижневі.

З життя „Провіт“.

Сььогодні в київській „Провіт“ збори Видавничої Комісії. Початок у 7 годин.

Голова арт. ком. київської „Провіт“ оповіщає, що останні перед святками збори комісії одбудуться в неділю 20 декабря.

Педагогічна комісія, що склалася в київській „Провіт“, бажаючи окласти збірник українських дитячих игр й забавок, звертається до членів „Провіт“, які живуть по селах і які святками Рідзнями будуть на селі, позашукати де-кілька дитячих игр, гулянок, забавок й доставити їх у Педагогічну Комісію.

За кордоном.

Нова держава в Європі.

Давня мрія Ельзас-Лотарингців про автономію наблизилась, нарешті, до свого здійснення. Незабаром до германського рейхстагу буде внесено законопроект, який дасть Ельзас-Лотарингі всі права самостійної німецької держави. Почин у цій справі належить радикалам, але є певна надія, що законопроект підтримають усі партії: націонал-ліберали, центра, вільних консерватів, соціалістів і поляків. В урядових сферах до цієї реформи ставляться також прихильно, так що можна сказати, що питання вже наперед вирішено. Невідомо тільки, в яку форму вилиться автономія нової держави, але це вже подробиці, які буде обмірковано в парламенті.

Землеустроїство в Англії.

Кінчається чотириохлітня діяльність теперішнього англійського ліберального парламенту. Одним із найважливіших актів його безперечно являється заведений ним закон про землеустроїство, на підставі якого вже наділено землею багато бідних хліборобів. Як відомо, цей закон обов'язує органи місцевого самоуправлякування скуповувати земельні частки у великих господарств і передавати їх у користування дрібним фермерам, переважно на праві довготривалої аренди. Як що великі господарі своєю охотою не віддають землю, то закон дає право самоуправлякуванню відібрати її примусово. Про значіння цього закону можна судити з того, що за півторо роки його існування, себ-то з початку 1908 р. до 1 июля 1909 р., місцеві самоуправлякування закупили для передачі дрібним хліборобам коло 64.000 акрів землі, з яких 9.000 акрів одлучено примусово. Вся куплена земля варті більше 10 мільйонів карбованців.

Склад українських кустарних виробів в Одесі.

Серед українців г. Одеси виникла думка заснувати великий склад усяких кустарних виробів. Ініціатори цього підприємства думають почати в ткацьких виробів, які за допомогою де-яких великих оптових прихильників до українства фірм зразу ж можна поширити у великому числі. Бажаючи як найширше й найкраще поставити справу, воярідачки українського складу звертаються до всіх українських кустарів та складів з проханням подати відомості про те, що саме вони виробляють і держать на складі, скількість краю і ціни його (проекти бажано знати окремо за матеріал і окремо за роботу). Одеський склад матиме змогу зразу ж збувати українські вироби у великому числі, окрім того він прийме участь у сільсько-господарській сільській одеській виставі 1910 року, щоб таким чином познайомити з українськими виробами як найширше громадство. Через це дуже було б бажано, щоб відомості і зразки виробів українських надсилалися до Одеси як найшвидше. Звертається в цій справі за поясненням, а також надіслати всякі кустарні українські вироби можна по такій адресі: г. Одеса, Херсонська 52, д-ру І. М. Лупенку.

ТЕЛЕГРАМИ

(на останні вісти з газет).

Державна Дума.

ПЕТЕРБУРГ, 11. Двадцять дев'ять засідання починається в 11 годин 22 хвил. Предсідательствує Шадловський.

Оголошується такі тергові справи: пропозиція 38 членів Думи про те, щоб за інспекторів народних шкіл могли бути і жєнщини, які скінчали вищі школи і мають педагогічні спроби, пропозиція 41 члена про асигнування на 1910 рік добавочних 200000 карб. на будівлю початкових шкіл міністерства народної освіти і пропозиція 40 членів Думи про те, щоб з жалування членів Думи вичитувати гроші за ті дії, коли хто-небудь з них не буде на засіданні Думи. Після цих пропозицій члени Думи проголосували обмірковування статі 9 зако-

нопроекту про налог з нерухомих майнів у городах, посадах та містечках.

Діяльність уряду та адміністрації.

ПЕТЕРБУРГ, 11. Правительство роспорядилось, щоб у канцелярії генерала Зеймона діловодство і всі зносини з фіняляндськими властями велася московським мовою.

У Гельсінфорсі та Севеборзі заборонено підходити до воєнних пароходів ближче, як на 300 кроків, а хто не послухається, того будуть стріляти. Єсть чутка, що сенаторська ревизія буде і на Далекому Сході.

Рада міністрів не дозволяла рязанському губернському земству асигнувати субсидію рязанським земляцтвам по 500 карб., бо члени земляцтва—ліви і частину субсидії оддають соц.-демокр. та соц.-револ. організаціям.

Забора на ради міністрів виникла на підставі відомостей департаменту поліції.

Віце-предсідатель фіняляндського сенату генерал Марков одмовився другий раз присягати.

Судові справи.

СЕВАСТОПОЛЬ, 11. Матроса, участника оружного повстання в 1905 році в чорноморському флоті, морський суд засудив на 15 літ до каторги.

ПЕТЕРБУРГ, 11. Головиний воєний суд, розглянувши протест прокурора на касатійну скаргу засуджених віленським судом в справі про напад на поштовий поїзд коло станції „Бездани“, який засудив Свірьогого та Заркжевського до смертної кари, Цезарія та Комакевича до каторги на 7 років, Грабовського—на чотири роки,—приговор перших чотирьох осіб одміняв і ухвалив переглянути справу наново, а приговор Грабовського затвердив.

Вбивство полковника Карпова.

ПЕТЕРБУРГ, 11. Вбивця Карпова—сін катеринославського священника. Зпершу він був „боєвиком“, максималістом, а потім—провокатором. Він дав відомості поліції про партійні справи лівих, аж доки його не викри бурже.

ПЕТЕРБУРГ, 11. Три тижні назад віденські газети писали, що в Петербурзі має бути великий терористичний акт, улаштований соц.-револ. Це страшенно хвилювало вище начальство.

Становище на Далекому Сході.

ПЕТЕРБУРГ, 11. „Berl. Tagebl.“ телеграфують з Петербургу, що російсько-японські переговори липаються без наслідків.

МОСКВА, 11. „Русскому Слову“ телеграфують з Парижу: „Правительство Японії повідомляло російській уряд, що воно готується не до війни з Росією, а до повстання в Корей“.

МОСКВА, 11. З Відня телеграфують: „Через скрутне становище на Далекому Сході, рента падає. Джерело тривоги—парижські вісти“.

Інтендантський процес.

КАЗАНЬ, 11. Продовжується допитування свідків. Чиновник сенаторської ревізії Хотяїнцев доказує, що існував звичай одержування членами прийомної комісії хабарів. За сукно брали хабарі з кожного аршина. Свідок полковник Яблоновський каже, що на заводи Алафузова в Казані прийомочну комісію годували дурно.

Виявляють капітан Білов заявив, що він обідав на заводі, але за обіди передав гроші Ільїну, теж винуватцем. Ільїн сказав, що він ніяких грошей не брав од Білова.

Читають документи, які свідчать про видатки поставщиком Алафузовим „чайових“ нижчим чинам і прийомочній комісії.

Всякі звістия.

ПЕТЕРБУРГ, 11. Інспектора дубенської гімназії Сушицького призначено директором ковельської гімназії.

ПЕТЕРБУРГ, 11. „Гражданин“ сповіщає, що Воеводський заборонив морякам вступати до клубу націоналістів.

Князь Мецкерський—радить це ж саме зробити і Сухомлинову.

ПЕТЕРБУРГ, 11. Прогоієр. Восторгов завітав до П. А. Столипіна і доказував йому, що старообрядчеський законопроект потрібен тільки для правдіців, а старообрядчеський загал—проти законопроект. Столипіна на це не сказав нічого.

ВОЛОГДА, 11. Губерське земсьє зібрання асигнувало 50,000 карб. на боротьбу з холерою в 1910 році.

Штраф.

ПЕТЕРБУРГ, 11. Камішанський за передову у „Вят. Рѣчи“ оштрафував на 500 карб. всіх сім редакторів газети, з яких шість редакторів не редагували і не підписувались під № і хотіри з них більше року не живуть у Вятці. Трьох редакторів посадили під арешт на 3 м., бо не заплатили штрафу, один послав телеграму Столипінові та Хомякову.

Нова панана.

ПЕТЕРБУРГ, 11. Викрита нова панана в петербурзькій думі: впроваджені кількох років думські служазці під мостома всякий дель 500 пароходів, показували в авідомостях 200; мято з останніх пароходів брали собі.

Піхно про Локотя.

ПЕТЕРБУРГ, 11. З приводу за-
вичи Локотя член Державної Ради,
Піхно, сказав кореспондентові „Кієв-
ської Мисли“: „Новое Время“ вважає
Локотя Павлом з Савлів, а я думаю,
що він не був—ні Савлом, ні Пав-
лом“.

Вбивство.

БАКУ, 11. В селі Забрят злочин-
ці вбили хазяїна нафтного промислу
Вала-Ісафі-Оруджі. Заарештували
двох компанейців вбитого—Гулієва
та Вердієва.

Холера.

МОСКВА, 11. За сутки заслаб-
ло на холеру 11, померло 3, всіх сла-
бих 80.

За кордоном.

ПЕТЕРБУРГ, 11. Газетам пишуть
з Афін: посередництво грецького ко-
роля лишилось без наслідків. Готу-
ються до воєнної диктатури. Гарнізон
уже готовий. З усіх городів іде вій-
сько до Афін. Банки вартують воєнні
караули. Депутатам заборонили ви-
їзди з города.

Література, наука, умілість і
техніка.

— Український письменник М. К.
Заливляк випустив одне нову свою
книжку—„Російська Україна й її від-
родження“. Книжка має 5 розділів:
1) Що таке Російська Україна, 2) По-
чатки народньої свідомости на Ук-
раїні, 3) Український рух перед ро-
сійською революцією 1905 року і
вплив на нього руху в Галичині,
4) Українське слово в останні часи,
5) Боротьба за українські школи,
6) Український культурно-просвітний
рух в останні часи і 7) Український
політичний рух в останні часи. З
цього короткого змісту видно, які ці-
ліві питання порушив д. Заливляк у
своїй праці. Видано книжку у Льво-
ві й коштує вона на наші гроші не-
дорого—коло 20 коп.

Театр і музика.

Театр „Соловцов“.

Спектакль „Gala“. Театральне то-
варство що-року впорядкає інтересні
спектаклі. І на цей раз спектакль був ори-
гінальний. В оперетці „Чайний цвітко“
грали і драматичні артисти—Чаруська, Не-
делін, Леонтьєв і оперні—Воронещ, Ти-
хонов, Селявин: грали—хто краше, хто
гірше, а взагалі на це було интересно
дивитись. Чудовий в оперетці д. Неделін.
Оперний артист Тихонов грає як справжній
драматичний виконавець.

Література.

— Українська труппа Ф. Рудінова закін-
чила свої вистави в Лубнях (за Полтав-
щини) 8 декабря і переїхала на 10
вистав у Пирятин, а потім поїде у
Черкаси. За увесь час свого пробу-
вання в Лубнях труппою виставлено,
не зважаючи на те, що лубенців о-
віщено було, що виставлено буде „усі“
новини „руско-малоруського“ репер-
туару, опі п'єси:—„Хатня революція“
Володського (двічі), „Майська ніч“,
„Хмара“, „Пан Штукаревич“, „Дячи-
ха“, „Вій“, „Запорожець за Дунаєм“,
„Бідня овець“, (на російській мо-
ві), „За Немаць іду“, „Панна Шту-
карка“, „За волю і правду“, „Хоро-
ба“, „Запорожський клад“, „Сорочин-
ський ярмарок“, „Зайдиголова“, „Гар-
куша“, „Беаталанна“, „Дорогою ці-
ною“, „З-під віндя в труну“, „Крути
та не перекузуй“, „Гейша“, „Власть
сатани“ Гр. Го та Сабініна і скілько
ріжних водевілів з „гопаками“ та спі-
вання. Останньою виставою була „Власть
сатани“—феєрія-казка в 4 діях. Мо-
рального усяку труппа не мала. Сві-
дому українство і взагалі інтелігенція
виставам дуже не вдоволені, та труп-
па про це й не дбала, а навпаки годи-
ла глядачам другого сорту—танцями
з викрутасами та шаржуванням. Ма-
теріяльне становище араву було теж
паганеньке, але потім д. Рудіков для
прямани дустив по дві вистави за од-
ну плату і воно значно покращало.
Щоб виправдати себе в тому, що ви-
ставляються „усі новини“ майже на
кожній афіші друкувалось, що ви-
става йде в перший раз хоч і вистав-
ляли самі ж скільки років тому.

Лубенець.

— Остання праця Дениса Січинського.
Діми діями в Галичині вийдуть з
друку 24 колядки, зложені на форте-
пьян талановитим українським компо-
зітором Денисом Січинським. Покій-
ний мав на думку видати 50 коля-
док, але смерть розбила його заміри.
Де-які з тих колядок писав покійний
вже на смертній постелі за кілька днів
перед смертю, через це можна до
нову збірку сміло назвати лебединим
співом Дениса Січинського. Збірка
має назву „Христос родився“.

Г. В. Андрле.

— Т-во „руско-малоруських“ ар-
тистів під орудою Н. М. Альбиновського
грає в Ізмаїлі (бесар. губ.). За місяць

—а 1 октября до 1 ноября—взято
збору 1872 карб. Граєт-во в суворов-
ській авдіторії, яку і на піст найняло.

— 3 1-го октября до 15 ноября в
Опочці граля українська труппа А. В.
Дорошенка. За 19 спектаклів труппа
взяла 1820 карб.

— Артистка Піунова. 27 ноября, як
сповіщає „Т. и Иск.“, померла російсь-
ська провінціальна артистка Катери-
на Борисівна Піунова-Шмідгоф. Грала
вона на сцені до 1899 р. В Н.-Новго-
роді Піунова познайомилась з Т. Г.
Шевченком, „осластивилъ меня то-
гда,—як написано в споминах ар-
тистки,—своімъ вниманіємъ і даже
сдѣлалъ мнѣ величайшу четь—
предложеніе стать его супругой“. В
споминах артистки наведено вірш
„Утоптала стежечку“, який Шевчен-
кой записав їй в альбом. Батьки Піу-
новой порішили пождати, а тимчасом
приїхав Шмідгоф і посватав Піунову.
За його вона й пішла заміж.

— Пародія на українські п'єси. В „Кри-
вомъ Зеркаль“ З. Холмської, в Пе-
тербурзі виставляють пародію на ук-
раїнські драми: „Грає, грає, воролає“.
Музика до пародії написана Гобеном,
а слова належать невідомому авторі.

— Український вечір у Парижі. 15 ян-
варя (нов. ст.) українська громада в
Парижі впорядкає великий українсь-
кий вечір при участі артистичних
сил, аматорів і власного хору в на-
ціональному вбранні. Ціля півноті
баль під струнный оркестр.

ДОПИСИ.

(Од власнихъ кореспондентів).

КИЇВСЬКИЙ ПОВІТ. Каси. Злочинства.

Всі позичково-ощадні каси, сільські
банки і позичкові товариства київ-
ського повіту, з наказу п. губерна-
тора, ревізують і про їхню діяльність
окладають відповідні звідомлення. На
обширі 2-го мирового участка, що
обіймає собою 11 волостей, уже обре-
візовано 20 позичково-ощадних гро-
мадських кас. Загалом беручи, ці ка-
си обслуговують 5.904 селянських дво-
ри, мають основного капіталу і при-
ватних вкладок—47.688 карб. 28 коп.,
чистого прибутку в цім році дістали—
2.601 карб. 48 коп. і розповзчили сел-
янам—46.312 карб. 41 коп. Цікаво,
що такі каси до недавнього часу бу-
ли і в м. Трипіллі та с. Злодіївці, але
нині сільські громади самі їх закри-
ли,—розповзчені гроші зараз виправ-
ляються з селян і будуть повернуті—
в м. Трипіллі на содержание міні-
стерської школи, а в Злодіївці—вони
думають виплатити борг земству, яке
збудувало школу. В с. Кагарлиці і
Кагарлицькій Слободі хоч і лічаться
каси, але фактично не функціонують.
Сталося це через те, що всі гроші з
них селяне розповзчили тому 8—20
років, але позик ніхто не повертає.
З наказу мирового посередника, гро-
мади цими діями обрали уповнова-
жених, яким і припоручили стребувати
з винуватців позик.

30 ноября о 9 години ввечері два
невідомих злочинці, в машкарах, ва-
жались обкрасти сільську розправу
в с. Зікрачах. Векочивши в розправу
і звелівши двом роспрасвським сто-
рожам не ворухнутись, злочинці розби-
ли громадську грошову скриню, але
вічим не поживились, бо ще вдені
всі гроші забрав з скрині зборщик
податків. Наказавши сторожам нікому
нічого не казати, злочинці пропали без-
вісті. За кілька днів до цього, 4 чолові-
ки з с. Копачева напали біля села на
Минку Панченка, одягли в нього 44
карб. грошей, а самого тижко побили.
Поліція піймала всіх 4 грабників і
заарештувала.

С. ПАСИЦЕЛІ, аназівського повіту

(на Херсонщині). Сільсько-господарське
товариство. Цими діями відбулось у
нас збори фундаторів сільсько-госпо-
дарського т-ва, що зусиллями деяких
людей повстало у нашому селі. На
цих зборах були вибрані за голову т-
ва місцевий земський лікар Г.
М. Федоровський, за казначая свяще-
ник Андрій Кондратович, за шотова-
да земський вчитель В. С. Любченко,
членами ради вбрано двох пасицель-
ських селян, Г. Козака та Г. П. Ла-
хотку.

Таким чином у Пасицелі повстав
вже третій кооператив, бо у нас вже
відкрилося позичково-ощадне т-во,
яке, маючи основного капіталу 1.500
карб., за рік вже має обороту до
12.000 карб. і 313 членів. Окрім того
є і потребительське т-во, яке теж ні-
чого собі працює, але велике горе,
що нема оборотного капіталу і хоч ті
240 карб., які були спочатку, зробили
обороту 20 раз (до 4.800 карб.), та

все таки було б треба ще грошей, а
то багато краму не вистачає у кра-
мниці.

Г. КУРСЬК. Український вечір. Укра-
їнські книжки. 4 декабря в нашому
комерційному вбранні відбувся „3-й
український вечір“. Співали пісні:
„Гей волонши сіно косе“, „Гей гук
мати, гук“, „Козаченьку, куди йдеш“,
„Чи це ж тії черевички“, „Ой, чого
ти почорніло, зеленее поле“ (соло),
„На бережку у ставка“, „Слава на-
шим козаченькам“, „Стелися барвін-
ку“, декламували: „Червень“—поема
Шевченка, „Минають дні, минають
ночі“—вірш Шевченка, „Не женися
на багатій“—Шевченка, „Господар
хати“—Руданського, „Вітре буйний“
—Шевченка. Аматорський хор в 60
душ і частина публіки були в укра-
їнському вбранні. Зал був прибра-
ний рушниками і портретами Шев-
ченка. Продано багато програм з
малюнками з історії Аркаса, „Досвіт-
ні огні“ і ин. Після концерту відбу-
лись таці. Між танцями аматори з
хору і публіки співали багато укра-
їнських пісень. Не дивлячись на те,
що вечір був у будень, публіки було
чимало. Шкода, що д. Лашенко, ору-
дуючи хором досить серйозно, не по-
добав про виконання пісень. Де-які
пісні, як „Стелися барвінку“, прой-
шли мляво.

Місцеві аматори окрім п'єси „Дай
серцево волло, заведе у неволло“, го-
тують до вистави „Жидівку ви-
хрестку“.

Заходами де-кого з українців,
служачих при управлінні М. К. В.
заданці, торік було куплено управ-
лінням в книгозбірню українських
книжок на 163 карб. Тепер, дякуючи
тим же служачим,—пей український
відділ має поширитись книжками й
журналами не менше, як на 200 карб.
Виписні книжки мають бути неза-
баром. Гроші на це вже асигновані.
Тоді видрукуються окремі каталоги
всіх українських книжок і будуть
розсилатися по лінії.

Листування редакції.

Месаленна. Дописувачеві. Про сварки я бі-
ли не друкуємо. Ю. Гриценков. Незнаємо, про які рукописи
Ви питаєте? Коли про дописи, то вони були на-
друковані. Вірші останні одержали. Не п'ятує
Газету Вам вже припинено.
Кишиньов—Білоусову. Додатки висилатимуть-
ся майже в кінці січня (янів.) або з початку
февр.

Севастополь—Обуховському. Вдайтесь краще
до книгарні. В.-Володимирська 28, або в книг.
Києвск. Стар. Безакошська 8.

Гайсін—Д-ві Гатушу. Гроші за „Раду“ ви-
плачено всі. Додаток за 2 р. на кращім папері.

Справочний одділ.

Календарні відомости. Субота, 12 Декабря.
Прп. Спиридон, Свмч. Олександр епископа.
Св. сон. 3 год. зах. сон. 4 год. 1 хв.
Український Імб.—Даншоваляна вечірка.
Театр „Гравотности“.—„За двома зайцями“.
Т-во „Прогресса“.—Збори Видавничої Комісії
в 7 год.

Редактор М. Павловський.
Видавець С. Чипаленко.

Оповідітки.

Вийшла з друку нова книжка
Щасливий деньок“.
П'єса на 1 д. Ф. Никипольчука.
(До вист. дозволено 16, XI, 09р. № 10823).
Ціна 20 коп. Склад видання в „Українській
книгарні“, Київ, Безакошська, 8. 4-1259-1

Продается нова книжка видавни-
цтва „ЛАН“: Юр. Срій.

КРИМ.

(Оповідання з похорожі дітей)
3 малюнками і картою Криму. Ціна
25 коп. Склад видання в книг. Л.-Н.
В. Київ, В.-Володим. № 28. 100-1237-4

По книгарнях: „КИЇВСЬКОЇ СТАРИНИ“—
КИЇВ, БЕЗАКОШСЬКА, 8, та „ЛІТЕР.-НАУК.
ВІСТНИКА“—КИЇВ, В.-ВОЛОДИМИРСЬКА, 28.
Сільські хазяїни можуть придбати книжку
ветеринарного лікаря В. Корольова.

„Поміч тільний корові“

(Практичні поради, як дати корові поміч
під час нещасливого теління, як доглядати
її після пологу, як гоїти хвороби, що бу-
вають після теління, на доглядати та виго-
довувати телят).

В книжці уміщено 13 малюнків.
ЦІНА КНИЖКИ 15 КОП.
00-1137-6

ДАМАМ ГОР. КИЇВА. № 10, Май.

стерня спеціально
волоссяних виробів „Ідеал“ проп. велч.-вибір остан. новинок і просять звертати
увагу на примірни вишпонавання замовленія та на доб-
ротність матеріалу; просять не змішувати з парікамхерськими. Великий вибір гот. куцерів
(більш 5000 шт.), а також придів і кіс. Одір. остан. журнал. Привал. для п.п. парікамх.:
фріагор, бинді, тель, брөөліні та инше. 100-1091-44

Чесько-руська механічна вязальня

До змінного се-
зону радять
теплу білизну егерівську хустки пензенські,
пухові, шерст. Кохта дамські, фіса-
ро, гамаші, рукавич. для мисливців
а верболової шерсті. Для страж. ревматизмом спеціальні гамаші, кальсоні та инш.

ДИТЯЧЕ ВЕРХНЕ ВБРАННЯ.
ВЕЗ ТОРГУ.

Ціни по за
конкуренцією. Чеський
Г. В. Андрле. В.-Васильківська 10.
Вимагайте ціни. 0-1123-20

Полтавське Товариство Сільського Господарства.
VІІІ-ма експедиція в Бухару
ДЛЯ ЗАКУПКИ ПЛЕМЕННИХ КАРАКУДЬСЬКИХ ОВЕЦЬ
ВПОРЯДКОУЄТЬСЯ В ЯНВАРІ 1910 Р.
Подписку приймають до 1 февраля 1910 р.
Докладні умови висилаються Полтавським Товариством Сільського Господарства негайно по першому запитанню. пед.-1213-2

Важно для всіх, хто має на думці купити машину для шт-
робкою, за десятилітню міцноту іх наша заворука. Колиб трапилося, що машина, куплена в нас, не підтвердить сказаного, ми обов'язуємось прийняти її назад, при чому трати на наш рошт. З домаганнями вдаватись до Х. Д. КАГАНОВИЧА, Маріуполь, Екате-
кинск. губ. соб. д. 10-1117-8
Економія 75%
Просимо перевіритись, ин-
савни душно од нас наш ці-
ник. Всі наші машини з еле-
гантною об-
гантськими оріхоними ковпаками (накрив.) безшумним ходом і найліпшою елегантною об-
робкою, за десятилітню міцноту іх наша заворука. Колиб трапилося, що машина, куплена в нас, не підтвердить сказаного, ми обов'язуємось прийняти її назад, при чому трати на наш рошт. З домаганнями вдаватись до Х. Д. КАГАНОВИЧА, Маріуполь, Екате-
кинск. губ. соб. д. 10-1117-8
Открыта подписка на 1910 г. на ПОПУЛЯРЬШИЕ в РОССИИ сельско-хозяй-
ственные журналы „Деревня“ и „Крестьянское Хозяйство“.

ИЛЛЮСТРИРОВАННЫЙ СЕЛЬКО-ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ ЖУРНАЛЪ
„ДЕРЕВНЯ“
Имѣеть задачей распространять полезныя по сельскому хозяйству свѣдѣнія, пригодныя
главнымъ образомъ для хлѣбевъ—практиковъ, связанныя своею дѣятельностью и
жизнью съ землем.
Допущенъ въ бібліотеки всѣхъ среднихъ и высшихъ учебныхъ заведеній и въ безплатныя
народныя читальни.
Программа журнала: отрасли сельскаго хозяйства, ремесла и домоводство.
Срокъ выхода ежемѣсячный, сброшюрованными книжками, съ рисунками.
Много бесплатныхъ приложений
(сѣмена хорошихъ сортовъ сельско-хозяйственныхъ растений, планы и чертежи хозяйственныхъ
построекъ, таблицы съ рисунками животныхъ, растений, ихъ болѣзней и проч.)
Подписная цѣна на журналъ „ДЕРЕВНЯ“ за годъ ТРИ РУБЛЯ,
12 выпусковъ, съ пересылкою
ИЛЛЮСТРИРОВАННЫЙ СЕЛЬКО-ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ ЖУРНАЛЪ
„КРЕСТЬЯНСКОЕ ХОЗЯЙСТВО“
Имѣеть задачей распространять практически-полезныя по сельскому хозяйству свѣдѣнія,
пригодныя преимущественно для самыхъ мелкихъ хозяйствъ и для крестьянъ.
Допущенъ въ бібліотеки всѣхъ высшихъ учебныхъ заведеній и въ безплатныя народныя чи-
тальни, Государствомъ Финансовъ признанъ желательнымъ для выписки въ читаль-
ни, чайни и бібліотеки, организуемыя Комитетами попечительства о народной трезвости.
Срокъ выхода: ежемѣсячный, сброшюрованными тетрадками, съ рисунками.
Нѣсколько бесплатныхъ приложений
(сѣмена хорошихъ сортовъ сельско-хозяйств. растений, таблицы и др.).
Подписная цѣна на журн. „Крестьянское ТОЛЬКО ОДИНЪ РУБЛЬ.
Хозяйство“ за годъ 12 вын. съ пересылкой
Подписка на журналы „Деревня“ и „Крестьянское Хозяйство“ на 1/2 года, нало-
женныя платенныя, въ кредитъ и съ разсрочкою не принимаются. Полнока при-
нимаются въ С.-Петербургѣ: отъ инородныхъ въ главной конторѣ журналовъ „Деревня“ и
„Крестьянское Хозяйство“, Выборское шоссе, № 31; отъ городскихъ—въ отдѣленія конторы,
Екатерининскій каналъ, 29, а также во всѣхъ книжныхъ магазинахъ.
Редакторъ-Издатель А. Осиповъ.
3-1220-2

IV годъ изданія. КІЕВЪ IV годъ изданія.
ПРИНИМАЕТСЯ ПОДПИСКА НА 1910-й ГОДЪ
на ежедневную, вечернюю, единственную въ провинціи ОВЩЕДО-
СТУПНУЮ по цѣнѣ и содержанію газету
„ПОСЛѢДНІЯ НОВОСТИ“
при безусловно прогрессивномъ направленіи, газета отрѣмится быть интересной для
всѣхъ и въ этомъ видѣть свою главную задачу. Насколько эта задача отвѣчаетъ
требованіямъ момента, можно судить по неукальному и быстрому росту газеты.
Всѣ стороны жизни находятъ въ газетѣ точное и безпристрастное отраженіе. Въ сжа-
той общедоступной формѣ читатели узнають ежедневно всѣ наиболее выдающіеся
факты внутренней, заграничной, краевой и городской жизни.
Въ фельетонѣ печатаются оригинальныя и переводныя сенсаціонныя
романы.
Новости науки, литературы, искусствъ, спорта и проч. даются ежедневно.
Карикатуры на злобы дня, шаржи, иллюстраціи
текущихъ событій, портреты и проч.
„Послѣднія Новости“
выходятъ ежедневно между 4 и 5 час. дня и попадають на
всѣ поѣзда, отходящіе послѣ этого часа.
Въ газетѣ находятся всѣ новости какъ заграничныя, общерусскія, такъ и мѣстныя,
опынишіеся до времени выхода газеты и, конечно, появляющіяся въ утреннихъ га-
зетахъ лишь на другой день. Но дѣло въ томъ, что многихъ читателей, живущихъ
въ Кіевѣ, вводитъ въ заблужденіе то обстоятельство, что ВЕЧЕРНЯЯ ГАЗЕТА по
дѣлѣ доставляется позже утреннихъ газетъ.
Такъ напримѣръ, „ПОСЛѢДНІЯ НОВОСТИ“ отъ 1-го числа приходятъ позже утрен-
нихъ газетъ, помѣщаемыхъ этимъ же числомъ, но зато новѣстія, сообщаемыя въ нихъ,
находятъ въ утреннихъ газетахъ отъ 2-го числа; такимъ образомъ, провинціальные
читатели имѣють съ ВЕЧЕРНЕЙ ГАЗЕТОЮ новости на день раньше утреннихъ. Газе-
та печатается въ собственной типографіи на ротативной маш. фабр. Кошкы и Вауэръ.
Собственная цинкографія для производства КЛІЩЕ.
УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ:
Годъ съ доставк. и перес., 5 р., поль года 3 р., мѣс. 50 к.
Для годовыхъ подпич. допускаются разсрочка: первый взносъ
2 р. въ апрѣлѣ 2 р., въ августѣ 1 р.; или первый взносъ 3 р.
и въ іюнѣ 2 р.
Адресъ редакціи и конторы: Думская площадь № 3. Торговныя
ряды, правая сторона. 3-1256-1